

İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRETİM ELEMANI VE ÖĞRENCİLERİNİN
LABORATUVAR VE UYGULAMA ALANLARINDA KARŞILAŞILABİLECEKLERİ
RİSKLERİN YÖNETİMİ KILAVUZU

AMAÇ

Madde 1. İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğretim elemanı ve öğrencilerinin laboratuvar ve uygulama alanlarında karşılaşılabilecekleri risklerin belirlenmesi ve yönetilmesini sağlamaktır.

KAPSAM

Madde 2. Bu kılavuz, İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü müfredatında yer alan tüm uygulamalı dersleri kapsar.

İLKELER

Madde 2. Tüm uygulamalı dersler öncesinde öğrenciler 16 saatlik, geçerlilik süresi dolmamış İş Sağlığı ve Güvenliği Sertifika Belgesi teslim etmek zorundadır.

Madde 3. Laboratuvar ve klinik/alan uygulamaları öncesinde tüm öğrencilere uygulama alanlarında karşılaşılabilecek riskler ve bu risklere yönelik yapılması gereken prosedürler ve talimatlar konusunda eğitim verilmelidir. Eğitim verilen kişiler kayıt altına alınmalıdır.

Madde 4. İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğretim elemanı ve öğrencileri uygulama alanlarında karşılaşılabilecek risklerin yönetilmesi için uygulanacak talimatlara uymalıdır.

UYGULAMA ALANLARINDA KARŞILAŞILABİLECEK RİSKLER VE BU RİSKLERİN YÖNETİLMESİ İÇİN UYGULANACAK TALİMATLAR

Riskler	Açıklamalar	Talimatlar	Sorumlu Birimler
Kesici Delici Alet Yaralanmaları	• İğne, lanset vb. batması • Cam, bistüri, makas vb. kesmesi	• Öğrenciler uygulamaya çıkmadan önce kesici delici alet yaralanmalarının önlenmesi konusunda bilgilendirilmelidir. • Kesici Delici Alet Yaralanması İçin İş Akış Şeması doğrultusunda uygulama yapılır. • Yaralanan bölge bol su ve sabunla yıkamalıdır. Bölge sıkma, emme ve kanatma gibi yöntemlerle travmatize edilmemelidir. • Olay hemen uygulama yaptığı klinikte, klinik sorumlu hemşiresine ve sorumlu öğretim elemanına bildirmelidir. • Gerçekleşen kesici/delici alet yaralanmasının takip ve tedavisinin yapılabilmesi için Enfeksiyon Hastalıkları Polikliniği veya İlgili Polikliniğe başvurmalıdır. Takibi gerçekleştiren hekim önerisi doğrultusunda gerekli uygulamalar yapılmalıdır. • Kesici Delici Alet Yaralanması, Vücut Sıvılarına Maruz Kalma Bildirim Formu doldurularak dersin sorumlu öğretim elemanına teslim edilmelidir. • İş kazası bildirim izleme formu ile İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi tarafından takip edilmelidir.	• Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı • Klinik Sorumlu Hemşiresi • Staj ve Uygulamalı Dersler Komisyonu • Hemşirelik Bölüm Başkanlığı • Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurumlarda ilgili birimler

Vücut Sıvılarına Maruz Kalma	• Kan • İdrar • Beyin omurilik sıvısı • Tükürük • Genital sıvılar • Kan ile kontamine sıvılar • Plevra Sıvısı • Periton Sıvısı • Perikard Sıvısı • Sinovyal sıvı	Kesici Delici Alet Yaralanması İçin İş Akış Şeması doğrultusunda uygulama yapılır. • Kan ve vücut sıvılarının yüz ağız ve göz gibi mukozal yüzeylere ya da cilde sıçradığı durumlarda, söz konusu bölge bol su ile yıkanmalıdır. Sıvı asla yutulmamalıdır. • Olay hemen uygulama yaptığı klinikte, klinik sorumlu hemşiresine ve sorumlu öğretim elemanına bildirmelidir. • Takip ve tedavinin yapılabilmesi için Enfeksiyon Hastalıkları Polikliniği veya İlgili Polikliniğe başvurulmalıdır. Takibi gerçekleştiren hekim önerisi doğrultusunda gerekli uygulamalar yapılmalıdır. • Kesici Delici Alet Yaralanması, Vücut Sıvılarına Maruz Kalma Bildirim Formu doldurularak dersin sorumlu öğretim elemanına teslim edilmelidir. • İş kazası bildirim izleme formu ile İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi tarafından takip edilmelidir.	• Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı • Klinik Sorumlu Hemşiresi • Staj ve Uygulamalı Dersler Komisyonu • Hemşirelik Bölüm Başkanlığı • Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurumlarda ilgili birimler
Bakteriyel ve Viral Enfeksiyonlar	• Temas yolu • Solunum yolu • Damlacık yolu	• Öğrenciler uygulamaya çıkmadan önce enfeksiyon kontrol önlemleri konuları hakkında bilgilendirilmelidir. • Öğrencinin temas/damlacık/solunum izolasyonu gerektiren hastalara bakım vermesi durumunda ilgili kurumun Enfeksiyon Kontrol Komitesi talimat/prosedürlerine uygun hareket edilir. • Öğrencinin teması durumunda; laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarından sorumlu öğretim elemanı, klinik sorumlu hemşiresine	• Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı • Klinik Sorumlu Hemşiresi • Staj ve Uygulamalı Dersler Komisyonu • Hemşirelik Bölüm Başkanlığı

		ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığına durum derhal bildirilmelidir. Uygulama yapılan kurum politikası doğrultusunda Takip ve tedavinin yapılabilmesi için Enfeksiyon Hastalıkları Polikliniği veya İlgili Polikliniğe başvurulmalıdır. Takibi gerçekleştiren hekim önerisi doğrultusunda gerekli uygulamalar yapılmalıdır. • Uygulamalı Ders/ Stajyer Öğrenci İş Kazası Tutanağı doldurulup dersin sorumlu öğretim elemanınave İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinatörlüğüne ulaştırılmalıdır. • İş kazası bildirim izleme formu doldurularak ile İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi tarafından takip edilmelidir.	• Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurumlarda ilgili birimler
Kaymalar, Düşmeler, Çarpmalar	• Takılma • Bayılma • Kayma • Çarpma	• Uygulama alanındaki zeminler düzenli olarak temizlenmeli ve özellikle kaygan hale gelebilecek sıvılar hemen temizlenmelidir. Zemin üzerinde sıvı birikintisi veya başka kayma riskine neden olabilecek maddeler varsa, hızlıca müdahale edilmelidir. • Laboratuvar ve uygulama alanına tabanı kaymaz, topuksuz ayakkabılarla gelinir. Laboratuvar ve uygulama alanında terlik giyilmez. • Laboratuvar ve uygulama alanlarında yeterli ve düzgün aydınlatma sağlanmalıdır. • Ekipmanlar ve malzemeler, öğrenci ve öğretim elemanlarının yürüyüş yollarını engellemeyecek şekilde düzenli ve güvenli bir şekilde yerleştirilmelidir.	• Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı • Klinik Sorumlu Hemşiresi • Staj ve Uygulamalı Dersler Komisyonu • Hemşirelik Bölüm Başkanlığı • Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurumlarda ilgili birimler

		• Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarından sorumlu ğretim elemanı, klinik sorumlu hemşiresi ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığı'na durum bildirilmelidir. • Birey henüz yerde iken en yakınındaki hekim, hemşire ya da uygulama alanı sorumlusu tarafından değerlendirmesi yapılmalıdır. • Olası yaralanmalar tanımlanıp kişinin güvenliği sağlanmadan, yerinden hareket ettirilmemelidir. • Bireyin yerinden hareket ettirilmesine engel olacak yaralanma yok ise, dinlenmesi için yatak/sedyeye alınır. • Bireyin yerinden hareket ettirilmesine engel olacak yaralanma var ise, olay yerinde hekim/hemşire tarafından uygun müdahale yapılmalı, birey ek girişim ve tetkik ihtiyacı yönünden değerlendirilmelidir. • Yaralanan kişi ğretim elemanı ise İş Kazası Tutanağı doldurulup İzmir Bakırçay Üniversitesi İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinatörlüğüne ulaştırılmalıdır. • Yaralanan kişi öğrenciyse Uygulamalı Ders/ Stajyer ğrenci İş Kazası Tutanağı doldurulup Fakülte Dekanlığına ve İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinatörlüğüne ulaştırılmalıdır. • İş kazası bildirimini izleme formu doldurularak ile İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi tarafından takip edilmelidir.	
--	--	--	--

Kimyasal Maddelere Maruz Kalma	• Sitotoksik maddeler • Dezenfektanlar • Antiseptikler ve el sabunları • Lateks	• Kimyasal maddelerin etiketlenmesi sağlanır. • Kimyasal madde ile temas ihtimali olduğunda uygun koruyucu ekipmanlar (eldiven, maske, gözlük) kullanılır. • Kimyasal maddelerle çalışırken dikkatli olunur. • Kimyasal madde vücudun herhangi bir yerine temas ettiğinde ilgili bölge bol su ile yıkanmalıdır. • Uygulamadan sorumlu öğretim elemanı ve klinik sorumlu hemşiresine durum bildirilmelidir. • Kimyasal ajanın temas ettiği bölge kızarıklık, tahriş, alerji, yara ve yanık gibi belirtiler yönünden değerlendirilmelidir. • Uygulamalı Ders/ Stajyer Öğrenci İş Kazası Tutanağı doldurulup dersin sorumlu öğretim elemanınave İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinatörlüğüne ulaştırılmalıdır. • İş kazası bildirim izleme formu doldurularak ile İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi tarafından takip edilmelidir.	• Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı • Klinik Sorumlu Hemşiresi • Staj ve Uygulamalı Dersler Komisyonu • Hemşirelik Bölüm Başkanlığı • Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurumlarda ilgili birimler
Şiddet	•	• Laboratuvar/uygulama alanında şiddet durumu meydana geldiğinde kullanılabilecek acil iletişim kanalları hakkında öğrenci ve öğretim elemanlarına bilgi verilmelidir. • Şiddet içeren bir durumla karşılaşıldığında yeterli fiziksel mesafe oluşturulmalı, mümkünse hızla güvenli bir alana geçiş yapmaları sağlanmalıdır. Sakin tutum takınılmalıdır.	• Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı • Klinik Sorumlu Hemşiresi • Staj ve Uygulamalı Dersler Komisyonu

		• Laboratuvar ve klinik/alan uygulamalarından sorumlu öğretim elemanı, klinik sorumlu hemşiresi ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığı'na durum bildirilmelidir. • Uygulamanın yürütüldüğü kurum politikası doğrultusunda Beyaz Kod verilmelidir. • Şiddete maruz kalan kişiler üniversitemiz Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Biriminden destek alabilirler.	• Hemşirelik Bölüm Başkanlığı • Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurumlarda ilgili birimler
Afetler	• Deprem • Sel • Yangın	• Öğrenciler uygulamaya çıkmadan önce afet riskleri ve bu risklere yönelik önlemler hakkında bilgilendirilmelidir. • Öğrencilerin ilkyardım eğitimi almaları sağlanır. • Öğrencilerin afet risklerine yönelik yapılan tatbikatlara katılım göstermeleri sağlanır.	• Laboratuvar/Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı • Klinik Sorumlu Hemşiresi • Staj ve Uygulamalı Dersler Komisyonu • Hemşirelik Bölüm Başkanlığı • Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurumlarda ilgili birimler